

LBRIS

We know
books

George Călinescu

CARTEA NUNȚII

REGIS

O SĂRUTARE ÎN TREN.....	3
CASA CU MOLII.....	18
MASA CELOR ZECE	32
LOLA, DORA ȘI MEDY	45
„ORACOLUL” LUI BOBBY	61
PLANETĂ DE TÂNĂR.....	77
O PARTIDĂ DE NATAȚIE.....	91
PYTHIA MODERNĂ ȘI CĂILE SOARTEI.....	102
CE ARE VERA NOASTRĂ?	115
EROS ASIATIC.....	123
M-ME POLICRAT ET CNI-A.....	139
MARELE DIVAN	152
NELINIȘTI PRENUPTIALE	163
O GALĂ DE BOX	174
VINO DIN LIVAN MIREASĂ!.....	187
OGLINDA CONSTELATĂ.....	204
ÎN PATUL MEU NOAPTEA AM CĂUTAT, PE CEL CE IUBEȘTE SUFLETUL MEU	216
ÎNGERUL DIN CASA CU MOLII	230
MOARTEA LUI SILIVESTRU	242
FACEREA LUMII.....	248

Reactualizare lingvistică: Andrei Sorin Dragoș

EDITURA REGIS
www.regiseditura.ro
editura.regis@yahoo.com
Tel: 0724.84.83.89 / 021.222.26.16

Tiparul executat la Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

O SĂRUTARE ÎN TREN

Când salcâmiile stației începură să alunece pe dinaintea trenului, lovind ușor cu frunzișul streășina vagonului, Jim trase ușa compartimentului și merse să se așeze la locul său de lângă fereastră. Mirosul de piei încinse și de unsori îl făcu să privească cu mai multă repulsie plușurile groase ale fotoliilor, de culoarea tutunului uscat. Pe spetezele și pe brațele lor, eroziunile se prefăcuseră în ulceratii negre, lipicioase, adevărată lepră a stofelor bătrâne. Jim acoperi cu batista plaga rezemătoare sale, apoi se lăsă pe spate, într-o poziție calmă, rece și meditativă.

Destul de lucid pentru ca să-și dea seama de mișcările sale sufletești și să innăbușe la vreme impulsunile de vanitate vulgară, el nu putu să nu recunoască invazia unui sentiment de atracție personală, caracteristic în clipele în care se bănuia observat. În aceste împrejurări, el simțea nevoia să-și compună o mască severă și abstractă și să se illustreze printr-o contemplație de neuitat, rânind lumea cu atitudinea sa morală. Încercă dar să se smulgă contingentelor, examinând tavanul alburii al compartimentului, recenzând fără familiaritate pe tovarășii de călătorie, rezemându-se când într-o mână, când într-alta, dar aceste eforturi de a-și găsi o ținută firească îi vădiră și mai mult stângăcia. În cele din urmă, se ridică și trase cristalul gros al ferestrei.

Aerul uscat, nisipos, îi plesni în obraji, iar compartimentul se umplu cu aburi de cocs și de fân incendiat. Perdelele fâlăfăiră ca niște flamuri, părul domnișoarei din față se umflă spulberat și gazeta vecinului de bancă explodă în mâini.

Jim scoase capul afară și privi. Locomotiva alerga adulmecând traversele, sforăind la podețe, țipând prelung la ivirea capetelor albe de pod, iar pistoanele azvârleau ritmic lucioasele articulații de-a lungul înaltelor și multiplelor roți. Hurducarea

monotonă, ciocănitul ascuns de lanțuri și tampoane care bătea neobosit măsurile, se prefăceau la poduri în prăbușiri asurzitoare de mari plăci de fier, după care urma iluzia unei liniști curgătoare, de izvor.

Terasamentul luneca pe dedesubt, smulgând după sine stâlpii de telegraf și pomii, și Jim se trudea zadarnic să pună un punct fix în prundișul anonim, părăsind cu regret o grindă înegrită de catran, o tufă pipernicită sau o cremene lăptoasă cu care ochiul se familiarizase din goană. Aerul îi usca fața, improșcându-l cu un nisip fin de șatră, dar senzația vântului sfâșiat și a spațiului devorat cu fiecă stâlp aruncat în urmă, îi făcea plăcere. În cele din urmă, temându-se ca șederea sa la fereastră să nu producă vreo supărare celorlalți pasageri, se așază din nou la loc, continuând să urmărească goana câmpurilor, cu privirea.

Pe retina îngustă a ferestrei, stâlpii de telegraf alergau, înălțând și coborând fasciculul de fire, urcându-le pe câte un mal înalt și prăbușindu-le în râpi lutoase, în vreme ce peisajul se învârtea încet în jurul unui punct imperceptibil mișcător.

Câmpurile se întindeau line, cu un verde arhaic ca în picturile primitivilor italieni, pierzându-se în depărtări oceanice, iar nesfârșita lor perspectivă ar fi părut înghițită într-o ceață aurie, dacă turme de tufe n-ar fi alergat circular pe dinaintea ochilor, trădând rotația planurilor. Veneau în cirezi mici, fumurii, aproape sau la marginea zării, ori cădeau în stoluri numeroase, înegrind solul neted, infinit. Câțiva copaci, răsu-cindu-se pe loc, în depărtare, alcătuiau o măsură a imensității acesteia, de-o pustietate atât de idilică, încât apariția unei coline placide pe orizont ducea gândul la epoci străvechi geologice.

Deodată, în suprafața câmpurilor, se ivea o calcadă de valuri care se rostogoleau încet, în degradări spirale, coborându-se apoi vertiginos într-o mare pâlnie plină cu cirezi

de arbuști și tufe. Solul se rupea acum în gropi, în ruine, în surpături neregulate, mișcându-se ca undele în sus și în jos, acoperind brusc orizontul și descoperind deodată prăvăliri lungi de terenuri spre văi pierdute în genune. Trenul cădea între maluri de lut, sub firele de telegraf, sau ieșea pe marginea unor râpi prăpăstioase, stăpânind parcă o mare secată.

Jim întoarse în treacăt capul spre fotoliul dimpotrivă. Domnișoara stătea rezemată într-un cot, cu fruntea lipită de geam, asemeni unui copil, pierdută în peisaj ca într-un vis.

Locomotiva scoase un țipăt prelung de spaimă și, aproape în același timp, aripile înalte și albe ale unui pod fâlfăiră în sus și în jos, în tunete surde, metalice, căzând apoi fulgerate. Înaintea ochilor se ivi, sub tren, o albie lată de râu, de nămoluri împietrite și crăpate, în mijlocul căreia șerpuia încet un fir de apă tulbure, roșiatică. Lângă linia de sălcii, vite înfipite cu copitele în nămol mișcau placid cozile, adăpându-se.

Jim aruncă din nou ochii spre domnișoară și putu să observe că îngenunchease cu un picior pe fotoliu, îndoindu-l sub sine, în așa fel încât rotula mică, grațioasă, se contura sidefie sub transparenta ciorapului.

Pantofii mici „trotteur”, aproape băiețești, rochia plisată ce-i cădea până la concavitatea încheieturii gambei, bluza albă prin care se strevedeau umerii nedezvoltați încă și panglicile cămășii, gulerul circular, ondulat, în jurul unui gât metalic, subțire, oxidat de vânt, îi dădeau aerul unei adolescente crude încă, elevă de școală poate, deghizată în „domnișoară”.

Ascunsă între palme, fața contemplativă îi rămânea nedefinită în liniile ei morale. Băgă de seamă însă că, distrasă de priveliște, își turtise nasul mic pe geam, încercând răceala cristalului.

În configurația peisajului, stăpâna acum o caldă geometrie vegetală. Solul circula mereu în jurul trenului, lungind sau apropiind orizonturile. Șesuri fără sfârșit, netede și verzi,

roteau în perspective imense o vegetație uniformă de copaci rotunzi, pierzându-se dincolo de zări cu o claritate de miniatură. Întinderile rămăneau multă vreme într-o singurătate ascetică de ierburi scurte, roșcate, apoi câmpul se încrețea în smârcuri mișcătoare de buruieni, iar tufele țâșneau cenușii din toate părțile, în stoluri răzlețe sau în turme continui, pentru ca apoi să se risipească în zbor planat spre zare, ori să fie invadate de unanimitatea furtunatică a pădurilor, prevestite prin copaci ce veneau în goană, acum șuierători și sălbatici, fugărindu-se și culcându-și coamele la pământ, acum diafani și idilici, lunecând singuratici într-o rouă luminoasă. Planurile se înclinau oscilatoriu, când într-o parte, când într-alta, dând o impresie de plutire, iar lungile lanuri, tunse, de august, prin regularitatea geometrică a petelor, păreau mari chilimuri aruncate peste holde. Asfințise, și în urma soarelui stins nu mai rămăsese decât un fum de aur pulverizat, pe fundul unor solitudini imense, iar cerul, fără unde, stagna ca o apă veștedă.

Domnișoara dormita îngândurată în bătaia apelor eterice, explorând nemișcată spre linia orizontului regiuni îndepărtate, ca și cum ochii i-ar fi rămas într-un port vag, în așteptarea unui transatlantic imens de neguri albastre.

O întoarcere involuntară a feței îi dezvăluia deodată fizionomia, până atunci negată. Casca netedă, lucioasă a părului încercuia simetric ovalul neverosimil și grațios de geometric și, în vreme ce bretonul cădea dintr-o singură lamă până deasupra ochilor, asemeni unei viziere de lac negru, triumphiul în care sfârșea părul tuns la spate lăsa gol grumazul băiețesc, al cărui imperceptibil șanț se pierdea în candoarea circulară a gulerului. Profilul de smalț măsliniu, ce servea de sprijin greului coif de păr, îl umplu pe Jim de mirare și de ușoara voluptate pe care ți-o provoacă desfoierea pe nas a unui trandafir matur, căzut de sus. Ochii rotunzi, speriați, verzi ca bobul de strugure, dar părând în răstimpuri întunecați, așa de rotunzi sub

liniile drepte, mongolice ale sprâncenelor, încât pe punctul lor cel mai proeminent strălucea mereu câte un focar argintiu; nasul drept în profil, puțin protuberant din față, cu nervoase evasări ale subțirilor nări; gura fără carnalitate, trasă cu finețe într-un contur minim, compuneau o fizionomie blândă și impertinentă totodată, gata să-și aureoleze în lacrimi bilele umite ale ochilor și să sfideze cu mânie pe privitor printr-o tremurătură a nărilor și o subțiere a buzelor. Nu era, desigur, un copil, ci o adevărată domnișoară de vreo optsprezece ani, însă masculinitatea stilului puneă mai multă cruzime și inocență pe un chip cu unda iritabilă la cele mai ușoare emoții. Surprinzându-se observată, ea trase repede în jos piciorul subțire, silindu-se să acopere cu marginea rochiei scurte umerii genunchilor, și-și lipi din nou nasul cu putere de geam.

În lividitatea amurgului, cete continui de sălbatici se târau în șanțurile mari de lângă linia ferată. Terenul inundabil era plin de mlaștini cu ape coclite, putrede, în a căror spumă verde trunchiurile copacilor înfipseaseră picioarele lor răsucite. O ultimă licărire a orizontului bronza suprafața cangrenată a smârcurilor, scoțând la iveală, din mușița lor verde, monstruoșitatea câte unei rădăcini exhumate din nămol și rămasă în aer ca o gheară crispată. Balta se lățea pe alocuri prin porumbiștile pălite, culcate la pământ, străbătând prin lungile garduri de nuiele împletite ce hotărniciau lanurile în fugă. Apoi, apele se zvântară și câmpurile fumurii, alternate de dealuri, reapărură eliberate, învârtind ușor în depărtare cuburi albe de sate, stăpânite de turnurile gotice ale bisericilor. Un băiat desculț, și îndesând mâna cu o nuia, din urmă, trei vaci greoaie, înlăcimate și un pâlc de cai ședeau pe coama unui dâmb, aruncând neobosit capetele încomate în bătaia vântului. Sforăitul locomotivei improșca solul cu rotocoale grele de fum, în vreme ce tâlpile trenului băteau în tact, pe dedesubt: zdup-zdup, zdup-zdup, zdup-zdup, zdup-zdup, zdup-zdup...

Vecinul făcu deodată o mișcare și se ridică greoi, întinzând mâinile scurte spre plasa de bagaje. Trase de sus o geantă de piele groasă, o desfăcu pe genunchi și scoase din ea felurite pachete de hârtie pe care le înșiră pe un jurnal. Jim auzi pârâitul hârtiilor desfăcute, clefăitul surd al fălcilor și o curiozitate irezistibilă îi întoarse ochii către călătorul masiv și stâncos, care, răsuflând greu, rumega încet și mușca din când în când dintr-o felie mare de mortadelă cărămizie, privind visător cu ochi albaștri, contemplativi. Fălcile uleoase îi cădeau rupte sub nivelul gurii unse, dându-i un rictus autoritar în ciuda placidității întregii sale figuri. Spre a nu vedea, Jim se întoarse energic spre fereastră, obsedat de gândul că pașnicul rumegător ar fi putut să întindă cu mâna sa grasă câte-o felie rotundă de mortadelă la toată lumea, pentru ca, în ritmul neostenit al tamponelor, zdup-zdup, zdup-zdup, toată lumea să mestece încet și visător. Șuietul locomotivei se prefăcu într-un muget prelung de bou răzleț, iar pământul tremură de copite. Veneau cirezile de la pășune, mânate cu bățul de ciurdari. Pline de nămol uscat până sub pântec, vitele se legăneau rumegând ultimele fragmente de iarbă făloase între dinți, speriiind cu cornul și cu coada muștele acute lipite pe sub coapse. Înotau lent în pulberea drumurilor, stârnind scurte ciclonuri de colb, îndesându-se și răzlețindu-se și dispărând încetul cu încetul în fumul cenușiu al marginilor de sat. Câte o vacă cu nări roșcate întorcea ochi uzi întrebători, chemând cu răget prelung, mai mult ghicit, un vițel pierdut pe lângă cocenii unei porumbiști, în vreme ce altele, împunse cu bâta de văcar, se încăpățâneau să aspire cu nasul apa scursă printre crăpăturile unei lungi troace de lemn. Cu liniștea marilor bestii lacustre, un bou cu bust de zimbri și cu coarne lungi în semilună, pe pântecul său marele tendon al sexului său se lăsa într-un țurțur de noroi, privea sângeros și nemișcat trenul și din pântecul său curse ca dintr-un jgheab, inundând raza picioarelor, o apă de puțuri

stătute. Clefăitul placid al omului cu ochi albaștri, coborârea de pe dâmburile cu pășuni ale vitelor, mugetele presimțite în drumul satelor, continua izbitura de cazmale la roțile ce se amestecau într-un singur cutremur surd, prelung, de punți de lemn zguduite de trecerea neîntreruptă a mii de vite vespérale.

Sufocată de duhoarea de piele răncedă, domnișoara vru să coboare mai jos geamul, dar mâna prea mică nu izbuti să urnească placa groasă de sticlă. Era aproape să renunțe, rușinată, când Jim, ridicându-se, apucă cu o mână inelul de sus și cu alta cordonul de pânză și dădu voie deplină înlăuntru mirosului de pulbere udă și răcoritor de prund. În timpul mișcării, atinse fără să vrea degetele subțiri ale fetei, întârziate pe marginea pervazului. Amândoi se reasezară la loc, domnișoara cu un surâs timid de recunoștință în umbra pleoapelor plecate, Jim cu o ușoară febră tactilă. Concupiscente vagi îi furau coada ochiului și-i dădeau o ascunsă ebrietate a pulsului. S-ar fi simțit toropit ca de o succesiune de valuri calde, dacă, putând să-și apropie obrazul de acela al fetei, ar fi fost lovit de ploaia de fire moi a părului tuns și adiat de răsuflatul micilor nări nervoase. L-ar fi tentat, de asemenea, să încerce cu podul palmei netezimea părului pe locul rotund al vârtejului din creștet, a umerilor sau a genunchilor. Simțindu-și mâinile vinovate, el le ascunse în dosul perdelei și-și purifică ochii în spectacolul poienelor aprinse pe margini de vărfurile celor din urmă raze.

Locomotiva țipa în fața unor prăpăstii nevăzute și sufla din greu fum cu scânteii. Trecea acum printre diguri înalte de bolovani roșcați, prăfoși, cu bărbi de buruieni țepoase și plăgi mari de păcură și funingine sclipitoare. În vreme ce roțile băteau surd cadența drumurilor încălcate cu pleznituri de pânze ude în vânt și zornăit de fierărie, Jim se lăsa dus de gânduri pe alte peisaje interioare. Peste câteva ore se vedea oprindu-se în fața unei porțițe oloage de zăbrele roșii și intrând într-o curte

lungă răcoroasă de prea multe zorele, întinse până peste strășinile carbonizate ale casei. Întâmpinat de glasurile ascuțite și mirate, răsunând din diferite ascunzișuri, avea să doarmă în odaia cu miros de paschouli de lângă grădină, la geamul căreia suspina toată noaptea cișmeaua și treceau din somn găinile în cotețe, speriate de pașii mărunți ai șobolanilor. Amintirea locului putred în care își petrecuse copilăria nu-i deșteaptă decât imagini de umiditate: hume tăiate cu un cuțit, în inima galbenă a cărora se zvârcolesc două fragmente dintr-o lungă și proaspătă rămă, bureți vineți de ziduri și urechelnițe cu zeci de picioare, fugind pe o tencuială friabilă. Se vedea înconjurat de șapte fețe scrutătoare de bătrâne, examinat din cap până în picioare, lătrat pe deosebite glasuri, tras de haine pentru demonstrații estetice. Îndeosebi trench-coat-ul avea să întâmpine în rictus disprețuitor din partea Tantii Agepsina, ale cărei concepțiuni în materie de croitorie ținteau la o eleganță matură și o nobilă austeritate.

— Nu știi să te îmbraci — era să-i zică, desigur. Parcă ești un șofer!

La gândul acestui conflict acut între generații, Jim se propti tare cu picioarele în podeaua vagonului ca spre a-1 opri și a-1 deraia de la destinație, dar trenul măcina drumul cântând inexorabil: te-duc, te-duc, te-duc, te-duc...

Se întunecase de-a binelea, iar pe geam nu se mai vedea decât un fum des de nuanțe efemere. Dungi scânteietoare de tăciune învârtit în aer, ploi mărunte de cenușă vișinie se topeau în luminișuri de bălți opace sau se îngrămădeau în cirezi și vegetații de umbre tremurătoare. Un țărâit prelung de greier învingea îndărătnic măcinatul trudnic al osiilor, mereu altul și mereu același, din lanuri a căror mireasmă de pai pârlit venea la răstimp pe fereastră.

În grădina Tantii Ghenca înfloriseră nici vorbă, daliile, legate la mijloc cu o sfornică, pentru ca mijlocul lor fecioresc

să nu se frângă și străluceau acum în lună de broboanele de apă cu care fuseseră stropite pe înserat. Jim era curios să vadă dacă în aceleași ghivece concentrice și ceaune găurite își duceau mai departe inocența vegetală un cactus pitic, un lămâi sterp și câteva mușcate anemice, apărate de o bombă ruginită, de un obuz plin cu pământ și alte câteva resturi de instrumente metalice preistorice, păstrând o formă aproximativă între pământ și rugină.

Roțile trenului tunau surd pe dedesubt, ca mii de copite uriașe. Jim închisese ochii, pierzând în întuneric sentimentul lămurit al lucrurilor. Tunuri, chesoane, cavalerii nesfârșite, alergau pe drumuri fără funduri, prin noroaie, dune de nisip sau pânze late de apă. O grindină albă bătea în acoperișul subțire al vagoanelor, apoi osii grele de care scârțâiau pe un drum bolovănos, ciocane mari cădeau pe nicovală și totul se topea într-un țărâit innumerabil și strident de greieri pierduți într-un câmp sălbăticit cu scaieți. Credeau uneori că liniile ruginite și catoanele ruinate lăsaseră trenul să alunece pe traverse înfrunzite, spre mâluri fără ape, prin tufe încâlcite, cu troznet de rădăcini smulse și plescăit de papuri călcate. Ghicea în minte, între cele două roți, pietrișul năpădit de bălării, șinele acoperite cu mușchi, suspinul tulpinelor groase, rupte de lanțurile grele ale trenului care alerga nebunește ca o reptilă rece, fluerând prin nori. În hopuri, horcăeli, troznituri și șuerături, vagonul se clătina sdruncinându-se în același ritm monoton: te-duc, te-duc, te-duc....

— Unde mă duci, unde mă duci? pocnea să cadă un glas în urechia lui Jim, care se lungise într-o rână, culcând capul în unghiul dinspre fereastră al sofalei.

Sub lumina albastră a becului compartimentul se prefăcuse în dormitor. Un ofițer întinsese picioarele în cizme grele roșii pe fotoliul de peste drum, pe un jurnal, baricadând astfel ușa și dormea cu bărbia în piept și cu brațele încrucișate.